

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Religiosus magistro perfectionis in omnibus obediat. Cap. xiiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

matris exquirunt, in nulla re de nostro iudicio confidamus. Sed vniuersa magna, & parua, alicuius momenti, vel nullius, si commodè possumus, prælari, aut magistri consilio examinamus. Id verò in studio orationis maximè operæ pretium est. Cùm enim oratio sit quoddam familiare colloquium, & quædam intima amicitia cum Deo, nemo debet sine adiutore ad tam arduum negotium, & ad tantam dignitatem aspirare. Quis mihi tribuat auditorem, inquit sanctus Iob, vt desiderium meum audiat Omnipotès, quasi ad hanc consequendam desiderij exauditionem, auditorem, qui necessitatem eius audiat, & adiuet eum, petens, atque requirens. Ars autem orationis, ars desideriorum est, qua apud Dominum non tam vocibus quàm desideriis clamamus, & percipere desiderata cupimus. Queramus cum isto sancto viro auditorem, qui nostras difficultates in hoc itinere quotidie se offerentes audiat, & adiutorem, qui suis consiliis nos instruat, vt ab eo orare & desiderare discamus, & à Domino nostri desiderij effectum impetremus. Illud postremo in hoc documento aduertendum existimo, quòd quisque ita omnia, quæ ad se pertinent bona & mala prælato, aut magistro spiritali patefaciat, vt tamen magna circumspèctione ab oculis aliorum abscondat. Si enim mala sunt, soli medico sunt aperienda. Nam si vlcus, aut morbum fœdum, & fœtidum soli medico, & non sine rubore, manifestas, & coram aliis etiam amicissimis, si possibile est, illum prudenter dissimulas; quare æquum iudicabis, morbos occultos animæ tuæ passim omnibus, aut amicis aperire, qui ex eorum conspectu aut scandalum, aut nonnullam offensionem capient, & seipsos forassis ad imitandum inducent? Si autem bona, soli etiam præceptorum pandenda sunt, vt ea examinet, & suo consilio & admonitione promoueat: alij verò omnino ignorent, quæ scita nos ad inanem gloriam, & ad superbiam impellēt. Vtrumque Basilis appositisimilibus in hunc ferè modum declarat. Etenim si vbi de corporum curatione agitur, in remedio ægris adhibendo, non temere quemvis medicamento ferramento vt videmus: sed illos tantummodo, qui medendi artem tenent, quam & à peritis autè didicerint, ac doctrinæ multiplici experientia, & assidua ipsi postea secum meditatione expoliuerint, & longinqua exercitatione longinquoque vsu confirmauerint: quæ ratio permittit, vt ad curationem eam, quæ sermone adhibetur, nulla habita electione, temerè quiuis, qui vult, assiliat: qua in re rei vel minimæ prætermisio maximè afferre detrimentum solet: Apud quos etiam ne panis quidem distributio quibusuis temerè permittitur, sed munus huiusmodi administrandi panis vnus cuiusdam est, ad què illud de communi aliorum sententia delatum est: qui non multò maiore cum delectu, ac cautione hoc in danda petentibus esca spiritali obseruari conueniat? Videlicet, vt munus hoc peculiare sit alicuius, qui melius id ipse præstare possit, quàm ceteri? Ex quo intelligitur animi esse valdè sibi præfidentis, cum quis de aliquo iudicio interrogatus intrepidè sic temerèque audeat respondere, neque digitum ad illum intendant, cui huiusmodi dispensandi sermonis munus delegatum sit. Qui quidem ea re, quòd fidelis esset dispensator, & prudens, idcirco delectus est, vt spiritalium cibum tempore distribueret, sermoneque suos in iudicio dispenseret. Consilium ergo Ecclesiastici in omnibus, sed præcipuè in rebus animæ seruandū est. Multi pacifici sunt tibi, & consiliarius sit tibi vnus de mille.] Et item illud Isaia: Secretum meū mihi, secretū

Iob. 31.

Basil.
reg. 45.
Eiususue
dispnt.

Eccles. 6.

Isaia 24.

meum mihi:] Vt occulta bona mea, & miseras meas solum ego scia: & ille, qui mihi in magistrum, in præceptorè datus est: ceteri verò me exterius iuxta præceptū regulæ videntem videant, quæ verò interiora sunt minimè per meam imprudentè locutionè agnoscant. Ille autem (& iste est prælatus, aut spiritalis magister) quem loco mei habere debeo, omnia mea siue mala, siue bona comperiat. Mala, vt corrigat, vt amenter reprehendat, vt emendet: bona, vt examinet, vt dirigat, vt ad debitum incrementum adducat. Ita fiet, vt in via spiritus incedam (quantum fieri potest) in hac mortali vita securus.

Religiosus Magistro perfectionis in omnibus obediat.

CAPVT XIII.

CONSCIENTIAM prælato, aut magistro spiritali aperire, quid proderit, si non hanc rerum interiorum manifestationem animi submissio, ac prompta obedientia sequatur? Certè nihil: sicut nihil prodest ægroti, si medicum querat, & ei suas ægritudines pandat, quicquid verò præscripserit, subire contemnat. Imò hic peius, quàm ille, qui patris spiritalis consilium numquàm audiuit, & danabilis erabit, quoniam non sola ignorantia, sed quodammodo ex contemptu, aut saltem ex proteruita delinquit. Ideoque Dominus ait: Seruus qui cognouit voluntatem domini sui, & non fecit secundum voluntatem eius, vapulabit mulus. Qui autem non cognouit, & fecit digna plagis, vapulabit paucis.] Nam si pœna delicto æqualis est, peccauit quidem ille, qui aliquam pœnam commertit; sed amplius peccauit qui pœnam acerbiorè sustinuit. Debet igitur religiosus perfectionis cupidus (& quod religioso dicitur, omnibus seruis Dei dictum putetur) non solum prælato, aut spiritali magistro conscientiam cū magna sinceritate detegere, non solum eius horrationes, & monita reuerenter auscultare, sed in omnibus ei promptè & diligenter obedire. Obediat primum ei in modo, quem ipse dicitauerit, declinandi à malo: & ea remedia aduersus peccata, & defectus suos, ea medicamina aduersus vitia, & passiones suas, eam rationem se abnegandi, & contra diabolum pugnandi suscipiat, quàm ipse præscripserit. Multos vidimus medicamentis proprio arbitrio, aut imperiti hominis consilio, in morbi remedium acceptis perisisse, & plurimos remediis à perito medico decretis, multam salutem comparasse: ita & non sine dolore vidimus multos, propria voluntate ductos, in magnas, & inextricabiles diaboli fallacias lapsos, & nullum si bene meminimus, qui prælati, aut magistri spiritalis imperio regatur, actu aduersarij omnino deceptum. Scit spiritalis magister, pro luce sibi diuinitus data, tum morbi grauitatem, tum remedij efficaciam, tum etiam infirmi, aut imbecillitatem, aut firmitatem cognoscere, & ea medicamenta spiritalia applicat, non tantum quæ sint morbo contraria, sed quæ infirmi pusillanimitas sine detrimento sustineat. Ipse videt, quæ æger, aut affectu immoderato captus, aut timore cæcus, aut afflictione oppressus, non videt, & morbi radicem excindens illud sanat, quod patientiam desperatum, & insanabile videbatur. Vnde quidam ægrotus ait: Quoniam circumdederunt me mala, quorum non est numerus; comprehenderunt me iniquitates meæ, & non potui vt viderem.] Quid est, non potui, vt viderem: nisi non potui, quia nesciui, quia ignorantia circumdatus fui, medicamentum meis iniquitatibus adhibere, & aptum illis remedium aspiciere? Quod autem ægrotus non vi-

Luc. 12.

Psal. 39.

Ecl. 38.

der, quia cæcus est, quod præstare non potest; quia multis impedimentis inuolutus est prælatus, aut magister ad hoc munus destinatus, & vidit apertè, & facillimè præstitit. Merito proinde Ecclesiasticus monet, vt manum medici nos curantis admittamus. Fili, inquit, in tua infirmitate ne despicias te ipsum, sed ora Dominum, & ipse curabit te. Auerte à delicto, & dirige manus, & ab omni delicto munda cor tuum. Da suauitatem, & memoriam similaginis, & impingua oblationem, & da locum medico.] O quam apta salutis assequendæ remedia, quæ omnia diligenter adhibenda sunt, vt perfectam animæ salutem, quam quærimus, consequamur. Primum, ne despiciamus nos ipsos; & ille se despicit, qui vt vanis desideriis satisfaciat, animæ salutem negligit. Secundum, vt oremus Dominum: nam ipsius qui fecit nos, est etiam suum opus reficere, & oratione impetrante, quod ceciderat, reparare. Tertium, vt auertamus nos à delicto, quod tunc fit, quando de peccatis à nobis admissis dolemus, & ea sincerissimè confitemur, & quæ odio dignissima sunt, ingenti odio detestamur. Quartum, vt dirigamus manus, id est, ad bona opera faciendâ dissoluamus, quia cum otiosi esse non possumus, & si possumus ipsum otium malum sit, oportet bonis operibus inharere, si volumus, vt mens nostra malis abstineat. Quintum, ab omni delicto corda mundemus; quod tunc fit, cum non solum per veram detestationem ipsum peccatum, sed etiam per abnegationem peccati radicem euellimus. Si enim radix peccati, id est, vitium in corde remaneat, & affectus nec dum mortificatus existat, ipsum cor mundum plenè non est, quod radix immunditiæ coinquinat. Sextum, Demus suauitatem, scilicet oblationes & sacrificia nostro Creatori suauia, & præcipuè illud Eucharistiæ suauissimum sacrificium, quod & Deum placat, & curiam cælestem ad nostri miserationem provocat, & perseverandi gratiam impetrat. Septimum, vt memoriam similaginis offeramus, quod tunc profectò facimus, cum pro acceptis beneficiis gratias referimus: qui enim ingratus inuenitur, meretur donis acceptis privari. Octauum: vt oblationem impinguemus, hoc est charitatis pinguedine operamur libemus, ne Dominus oblata tamquam mucida, & suo conspectu indigna reiciat. Postremum, quod ad rem nostram facit, & reliqua veluti complet, & perficit, ne scilicet animarum medicum, & spirituales magistrum despiciamus. Et sapienter hoc remedium extremo loco positum est, quoniam magister docet nos nequaquam nosmetipsos despiciere, Dominum deprecari, peccatum abiicere, eius radicem euellere, manus ad bonum dissoluere, beneficia commemorare, & salutis oblationes offerre. Ab eo ergo discendum est, quo pacto peccata, & mala omnia fugiamus.

Multi verò sunt, quibus facile est in vitandis imperfectionibus prælatum sequi, aut spiritualis magistri præceptis vel monitis obedire, at in affectatione boni malunt seipsos regere, quam præceptoris dictis obtemperare. Videas illos sui ipsorum regimen, & gubernationem suscipere; sibi longa orationis, meditationisque spatia præscribere, ad multas preculas recitandas adgere, indiscretis ieiuniis, vigiliis, & asperitatibus corpus conterere, & præter communem religionis ordinem, quemdam vitæ modum singularem excolere. Quibus si prælatus contradicat, si spiritualis præceptor obstat, si quod bonum esset, suadeat, contristantur, obmurmurant, & eum tepidum hominem, & carnalia

tantum sapientem iudicant, & non acquiescentes consiliis eius in cœpta suæ vitæ ratione perseverant. Neque hic consummatur diaboli astutia, sed ultra progreditur, nam magister humilis, & de seipso modestè sentiens, interdum scrupulis impeditus, & pusillanimitate ligatus, discipulos ad libitum permittit viuere, neque audet, quæ sancta & perfecta videntur suis monitionibus impedire. Optarem quidem hoc loco, cum hoc & similibus prælatis aut magistris spiritus exostulare, qui homines vanissimos, & superbissimos non corrigunt, & specie maioris perfectionis delinquentes, à diaboli fallacis nõ abducunt. Et tantò magis id optarem, quanto in hac pusillanimitate maximum damnum esse cognosco. Iti enim miseri, qui seipsos regendos susceperunt, indiscretè se onerant, vt qui spiritu cœperunt, tandem carne consumuntur. Imprudenter, & contra ordinem asperitate vitæ corpus conficiunt, vt post duos, aut tres annos in ægritudinem, atque ex ea in tepiditatem lapsi, non iam religiosè, sed sæculariter viuant, non iam rigidè, sed delicatè, & laurè se palpant, & aliis rem considerantibus, mortificationis timorem incutiant. At relinquamus nunc prælatos, & perfectionis magistros, & discipuli satis insipientes, & satis aliquando isto errore decepti, cum discipulis alloquamur. Et vos magistros vestros iudicatis; & vos maiori sapientia spirituali, quam illi polere existimatis: & vos cordis vestri sententiam prælati definitionibus antepohitis: & vos quia ieiunium bonum est, & quia vigilia sanctæ sunt, & quia cilicium, & alia similia ad virtutem pertinent, ea sine ordine, & sine obedientia sumenda putatis; & vos in rebus bonis prælati iussis obtemperare negligitis: & vos vltro in manus aduersarij vos iridentis & decipientis conicitis: Scit enim ille verisimiliter cum malis apertè confingere; & peccati delectatione prosternere; scit etiam bonos virtutis specie decipere, & sub prætextu sanctitatis in ignauia baratrum deturbare. Nonne legistis Saulem, præter obedientiam immolantem, sacrificij causa reprehensum, & holocausti gratia damnatum? Quomodo dixit Samuel? Stulte egisti, nec custodisti mandata Domini Dei tui, quæ præceperat tibi. Quod si non fecisses, id est, si non immolasses, nunc præparasset Dominus regnum tuum super Israel in sempiternum, sed nequaquam regnum tuum ultra confurgeret.] Et vestra orationes, & vestra ieiunia, & vestra asperitates victimæ sunt, fateor: sed non legistis: Melior est obedientia quam victimæ: & auscultare, magis quam offerre adipem arietum. Quoniam quasi peccatum ariolandi est repugnare, & quasi scelus idololatriæ, nolle acquiescere.] Quare ergo tam insipientes estis, vt corporis exercitationem vtilem quidem, sed ad modicum vtilem] vt dixit Paulus, sanctissima obedientiæ præponatis? Quare tam stulti, vt contra magistri præceptum corporis instrumentum, quod mortificandum est, non occidendum, ad omne virtutis opus inutile faciatis? Quare tam superbi, vt propriæ voluntati seruientes, & diuinæ repugnantes, cœlum expugnare, & ad perfectionem venire putatis.

Hoc ergo secundum documentum spirituales viri custodiant, vt non solum in fuga mali, sed etiam in exercitatione boni, prælatis, aut magistris obediant, & eorū iussa perficere non prætermittant. Prælati orationis spatium metiantur; prælati ieiunia moderetur; prælati vigilas succidat; prælati cilicia, & flagella temperet; prælati denique aut spiritualis magister, non tantum quæ agenda sunt, sed etiam (si fieri possit) in omnibus modis agenda, & procedendi

præscribat.

x. Reg. 13.

i. Reg. 15.

i. Tim. 4.

Basil. ser. comonitorio ad complexum monast. proposi.

Isaia 62.

Cassian. colat. 4. c. 20.

Osea 7.

Gen. 3.

præscribat. Nihil eo nesciente; & multo minus contradicente, aut prohibente exerceatur, ne diabolus nobis, aut minus sapientibus, aut proprio amore occæcatis illudat. Basilius profecto ita faciendum esse perspicue monet, dicens: Si Dei munere talem quempiam virum inuenieris, magistrum bonorum operum, hoc apud te constanter teneto, vt nihil omnino quicquam præter illius sententiam facias. Quicquid enim eo insciente facis, id furtum ac sacrilegium est, tibi que exitium, non autem utilitatem vllam apportat. Esto, tu id bonum iudices. Nam si bonum est, quid ita clam fit, & non in aperto? Mentem tuam tute diligenter exquire, quæ falsa quadam specie boni compilare te studet, atque ex eo, nimirum, quod cum utilitate aliquando non eius præceptis obtemperes, iter tibi ad res pessimas gerendas muniat.] O quàm sapienter hæc? Aliquid sine patris spiritualis consensu præsumere furtum vocat, quia homo, qui iam non sui iuris est, sed Dei per religiosam professionem, seipso contra voluntatem prælati vitur, & eo ipso alienæ rei contractator efficitur. Sacrilegium appellat, quoniam rem Domino consecratam, id est, seipsum, irreuerenter tractat, qui contra præceptum magistri, cui à Deo commissus est, de suis actibus studiisque disponit. De quo non immeritò & illud Isaia accipi potest: Ego Dominus diligens iudicium, & odio habens rapinam in holocausto.] Religiosus quippe holocaustum Dei est, qui se totum Deo consecrauit, & nihil sui, nec bona externa, nec corpus, nec animam sibi retinuit. Ab hoc verò sui holocausto aliquid surripit, cum inscio, & reluctante prælato, rebus siue bonis, siue non bonis intendit. Quod Domino iudicium diligenti, & rapinam auersanti placere non potest. Et id forsitan indicare voluit Ioannes Cassianus, dum obedientiæ transgressionem siue admissione mali, siue boni desiderio coarquat. Vnum sanè, ait, atque idem inobedientiæ genus est, vel propter operationis instantiam, vel propter otij desiderium, senioris violare mandatum: tamque dispendiosum est pro somno quàm pro vigiliantia monasterij statuta conuellere. Tantùm denique est abbatis transire præceptum, vt legas, quantum si contempnas, vt dormias; nec alius superbiæ fomes est, pro ieiunio fratrem, quàm pro refectione contemere: nisi quod perniciosiora, & à remediis longinquiora sunt vitia, quæ sub specie virtutum, & imagine spiritualium rerum videntur emergere, quàm illa, quæ ex aperto pro carnali voluptate gignuntur.] Meritò inquam, dixi, Cassianum in his verbis rapinam in holocausto designasse. Nam si peccatum admittens fur dicitur, secundum illud Osea: Fur ingressus est spolians, latrunculus foris, certè bona, aduersante prælato, & aliud præcipiente, patrans, dum peccatum admittenti adæquatur, etiam aliquid ex eo, quod Deo consecrauit, surripere dicitur.

Licet autem demus hanc inobedientiam, quæ alicuius boni gratia concipitur, dummodò aut prælati, aut magistri contemptus desit, non esse tam malam, atque illa, quæ præceptum peccando transgredimur, at inobedientia est, quam (vel audito solo hoc nomine) debemus summis conatibus euitare. Si enim totius mali initium inobedientia fuit, quæ parentes nostri arborem vitæ prægustarunt, quis siue in malo, siue in bono inobedientiam non fugiat, quam Dominus post tot sæcula mirabili seueritate castigat? Nam omnia mala pœnæ, quæ nobis eueniunt, dum peccata à nobis ad-

A missa panniunt, quodammodo etiam illud primum peccatum, quod origo fuit istorum, percutiunt. Inobedientia est, causa alicuius boni nobis non præcepti, quod sine peccato valemus omittere, prælati, aut magistri spiritualis præterire mandatum: quia neque illi, cui debemus obedire, paremus, nec eius monitis, iussisque subicimur. Quia autem inobedientiæ non vnum tantùm malum est, sed multa, ideo hoc inobedientiæ genus multa secum affert incommoda. Illud enim bonum, quod prælato insciente & reluctante perfitur, Deo gratum non est, qui sicut inobedientiam ac superbiam contemnit, ita sola ea, quæ in omni bona actione continetur, obedientia delectatur. Quare Bernardus Bethaniam castellum Marthæ, & Lazari interpretari obedientiæ domum aduertens, audacter pronuntiat, quod nec studium bonæ actionis, nec otium sanctæ contemplationis, nec lacryma pœnitentis extra Bethaniam accepta esse potuerunt illi, qui tantam habuit obedientiam, vt vitam, quam ipsam perdere maluerit, factus obediens Patri vsque ad mortem.] Deinde qui ita prætextu boni inobediens est, non solum nihil gratum efficit, verum etiam meritum eiusdem operis quod facit, & omissione eius propter obedientiam lucratus fuisset, patenter amittit. Et ad id confirmandum aliquid in reuelationibus sanctæ Bigithæ scriptum inuenimus: Dum enim illa ob interruptas de mandato prælati asperitatis corporis, mirum in modum tristaretur, apparuit Beata virgo, eique meritum obedientiæ aperuit. Qui enim, dixit, efficacem voluntatem ieiunij, aut alicuius pij operis habens, ob prælati mandatum omittit, meritum eiusdem operis omitti non perdit, & meritum aliud obedientiæ conquirat.] Atque istud sit aliud inobedientis incommodum, quod ieiunio aut oratione contra obedientiam præsumpta, se spoliat, & merito etiam sanctæ humilitatis, & obedientiæ priuat: atque adeo sine dubio & præmium illi respondens euerit, qui in his etiam rebus prælato non obedit. Fit præterea homo, qui contra prælati voluntatem indiscretis corporis afflictionibus, & orationibus immoderatis intendit, duri & proterui iudicij, quod nec maiorum monita, nec sapientiorum suasiones emollient, nec ab eo, quod semel decreuit, abducent. Et quidem nihil est proteruo iudicio profectui vitæ spiritualis infestius, quoniam huius vitæ itinera feliciter ambulantes debent esse (vt est in quodam propheta) docibiles Dei] eos verò Dominus edocet, quos prælatis, & magistris subiectos aduertit. Tandem isti prælati, ac præceptores sui ipsorum, qui maiorum monitis non acquiescunt, aduersarij illusionibus solent illudi, à quorum oculis sub esca alicuius boni, aut spirituales profectus inobedientiæ, imprudentiæ, & superbiæ hamum abscondit. Cuius confirmatio sit Herois historia à Cassiano relata. Is enim propterea quod in remissione ieiunij, & silentij numquam maiorum consiliis, & mandatis acquieuit, permittus est à Dæmone miserabiliter decipi. Persuasit enim illi, vt in profundissimum puteum seipsum coniceret, quo experimento probaret tanta esse merita sua, vt nequaquam iam posset alicui discrimini subiaceret. Paruit miser consilio hostis malignissimi, qui monitis amicorum, & præceptis maiorum obedire noluerat, & ingenti casu precipitatus in eadem opinione, quod Angelo lucis credidisset, post tertiam diem vitam finiuit.] Quo exemplo Dominus monstrauit, obedientiam in

Bern. ser. ad milit. templ. c. ult.

Lib. 4. reuel. ca. 26.

Isai. 54.

Cassian. colat. 2. c. 5.

Prov. 26.

omnibus esse seruandam, nec fas esse homini, colore alicuius boni seipsum regere, & à consiliis & mandatis præpositorum deuiare.] In hoc apparet, quàm sic vera illa Salomonis sententia : Vidisti hominem sapientem sibi videri? magis illo, spem habebit insipientis.] Hic namque à sapiente gubernatus, sine vilo incommodo iter huius mortalitatis peraget, & ille sibi ipsi confidens, dæmonis astu deceptus peribit. Obediamus itaque prælati nostris, & ab eis nos regi & gubernari sinamus; non putemus licere, occasione alicuius noui profectus, ab eorum monitis deuiare, quia volens sine obedientia proficere, ipse deficiet. Duo hæc priora documenta tanti momenti sunt, vt non potuerint tam angustis duorum capitulorum limitibus sufficienter pertractari, sed aliquando ad finem huius operis (si auctor vitæ voluerit) iterum huiusce materiæ sermo incidet; interim nos ad alia documenta transeamus.

Religiosus ipsam perfectionem spiritualis vitæ finem sibi præscribat.

CAPVT XIII.

VITA perfecta ordinis & sapientiæ plena est, quia nihil aut tetrum, & propria luce priuatum, aut inordinatū, & in compositum perfectum est, & ideo sine sapientiâ & sine ordine stare non potest. Ad sapientiam pertinet, vt quid prius, & quid posterius, quis finis sit, & quid medium probè cognoscat: ad ordinem, vt cuique rei suum locum attribuat, & finis, ad quem omnia referuntur, primam sedem in corde viri perfecti, media verò pro sua dignitate mediam sedem, si ita æquum est, vel si non multum conducant, infimam teneant. Habito ergo à viro perfectionis audio, vitæ spiritualis magistro, cuius nutu regatur, & iacto solidissimo obedientiæ fundamine, quo à præceptore sibi præstituto in omnibus gubernetur, illud magna sollicitudine præstet, vt perfectionem, ac mentis puritatem (quæ vt non semel diximus) finis est spiritualis vitæ, finem sibi proponat, & reliqua omnia bona studia, vt instrumenta huius finis consequendi, respiciat. Et quemamodum ægrotus, corporis sui incolumitatem præ omnibus cupit: cibum autem, & potum, & varia medicamenta catenus accipiat, quatenus operatæ salutis sunt profutura: ita perfectionis amator super omnia ipsam perfectionem, ac animæ munditiem diligit; & quæcumque cogitauerit, aut concupierit, aut fecerit, ob consequendam perfectionem exquirat. Ad quod persuadendum non multis ambagibus opus est, cum Saluatorem habeamus huius documētī præceptorem. *Quærite primum regnum Dei, inquit, & iustitiam eius, & hæc omnia adiicientur vobis.]* Si enim hunc locum à cortice literæ, quæ de cibo, & potu, & temporalibus loquitur; ad mysticum sensum efferamus, manifestè perspiciemus regnum Dei ipsam esse sanctitatem, ac munditiam cordis, qua tum similitudinem regni cœlestis induimus, tum ipsum regnum cœlestis cœmimus: reliqua verò esse varia hominum studia, quibus piè, & vtiliter occupamur. Illud igitur regnum cœlorum, illa imago supernæ patriæ, quæ in perfecta charitate, & in mentis puritate consistit, primò, ac præcipuè quærenda est, alia autem, si pro merito huius curæ assequenda puritatis, in additamentum promittuntur, non sunt quidem perfectioni præponenda, nec tamquam ma-

Matt. 6.

A xima, & præcipua quæritanda. Sed sicut illi antiqui Patres, solitariam vitam agentes, aut hortulos suos excolebant, aut sportulas contexebant, ea solum ratione, qua Dei cultui, & diuinorum contemplationi, & animæ puritati deseruierit, ita debemus nos in literarum adeptionem incumbere, & cætera negotia, siue spiritualia, siue temporalia tractare, quatenus nos non inquietent, nec mentem nostram scendant, nec spirituali profectui officiant. Bernardus quidem, vt eius narrat historia, nihil magnum de se aestimans aut cogitans, vt se ad custodiam cordis, & propositi constantiam incitaret, hoc semper mente cogitabat, hoc etiam sæpe ipso ore proferebat, Bernarde, Bernarde ad quid venisti?] quod & de Arsenio memoriæ proditum est. Eadem nos sententia satis profecto breui, sed satis efficaci cor nostrum ad perfectionis amorem incitemus. Ad quid venimus? ad quid vitam religiosam profecti sumus? Numquid vt literati, & nominati magistri euaderemus? Numquid vt prælaturas, & dignitates ambiremus? Numquid vt curam carnis in desideriis faceremus? Non sanè, sed vt excolemus animas nostras, & eam perfectionem ac sanctitatem quæreremus, quàm professio religiosa, & status, à rebus sæculi auulsus, exposcit. Hanc itaque primùm quæramus, & alia, quæ retulimus, si perfectioni & tranquillitati mentis obstant, constanter abiciamus; si verò vltro offerantur, aut obedientia præcipiente ingerantur, ea solum ratione admittenda, & exercenda sunt, quatenus fini, id est, mentis puritati proficiant. Magnus error est ista sub colore necessitatis, aut sub pretextu pietatis, veræ virtuti præponere, sine qua nulla religiosa familia bene gubernata, quemquam ad magna negotia, nec ad prælationem admittit: & ipsa vera & magna virtus, si expeditierit, aditum ad maximas etiam dignitates recludit. Vnde Rupertus exclamans ait: O quantos studium huiusmodi (intellige perfectæ vitæ) non solum vsque ad sufficientiam horum, scilicet victus, & vestitus, verum etiam vsque ad amplissimos honores citò produxit. Super salutem, & omnem pulchritudinem, ait quidam, dilexi sapientiam, & proposui pro luce habere illam. Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa.] Verè ita est; quòd si ambitio aliquos ad magnas dignitates extulit, id fuit, vt ex alto periculosis præcipitaret: ac perfectio vitæ, & sanctitas, sanctos in candelabro dignitatis posuit, vt ex dignitate terrena, ad cœlestem dignitatem prouheret.

Per-suadamus nobis, solius religiosæ vitæ professione, aut cœnobij habitatione nos sanctos non esse, sed sanctitatis dilectione, qua eam reliquis præponimus, & vniuersa ad sanctitatem adipiscendam ordinamus, in virtute proficere. Quid enim refert, aut religiosa professio, aut locus addiscendæ sanctitati, & omni virtuti destinatus, si ipsa perfectio mentis obliuioni traditur, & perfectionis schola, aut in Academiam, vbi humanæ scientiæ docentur, aut in locum ambitionis, & superbiæ conuertitur? Cogitate fratres, inquit Augustinus, ad quid venimus. Ecce in solitudine sumus, elongati sumus à sæculo, & longo tempore iam mansimus in solitudine, vt secundum Apostolicam formam quietias viuere valeamus. Locus enim non facit sanctos, sed operatio bona locum sanctificauit, & nos. Peccauit enim Angelus in cœlo, peccauit Adam in paradiso, & tamen nullus locus sanctior illis erat. Si enim loca habitatores beare possent, nec homo, nec Angelus à dignitate sua corrumpent.] Sicut ergo in scholis, non permanio in illis, finis

Lib. 1. ca. 4.

Ruper. li. 6. in Mant. ad c. 6. in fine.

Sap. 7.

Aug. ser. 27. ad fratres.